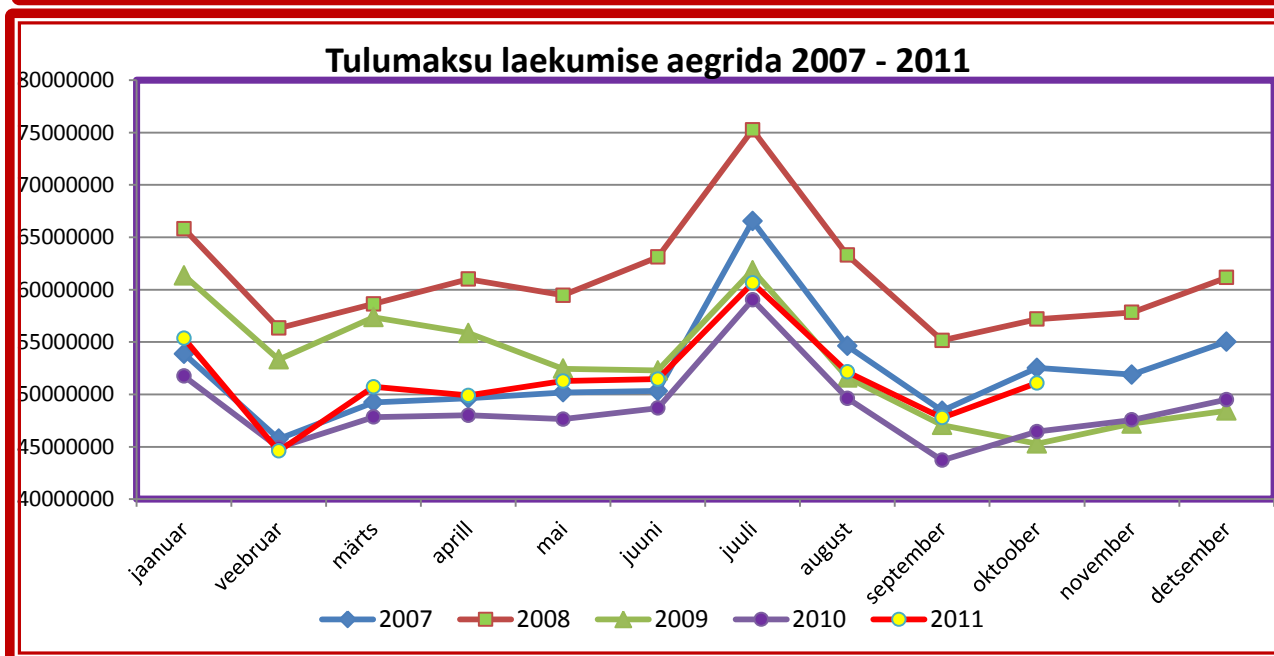
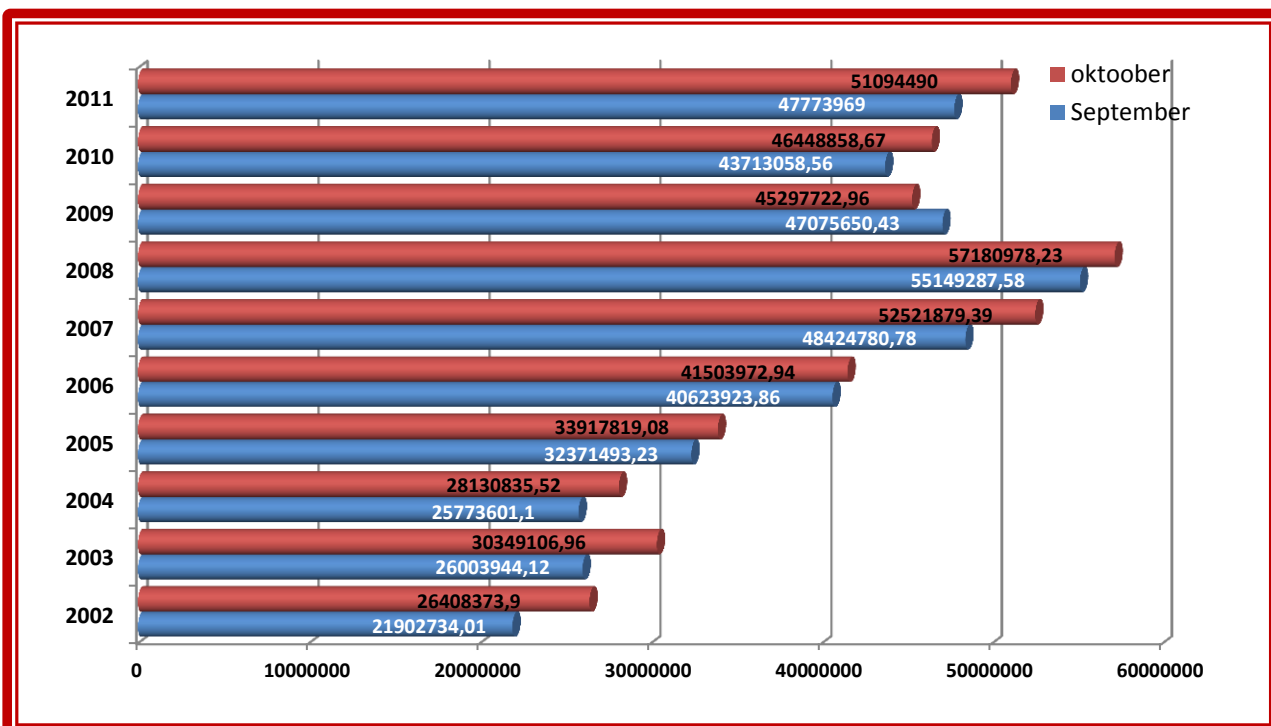

Tulumaksu laekumine omavalitsustele 2011 aasta oktoobris

**Seda oleks kasulik
teada:**

Tulumaksu laekumise ülevaadet koostades, eriti siin järgnevat graafikut vaadates jääb silma, et oktoobri tulumaksu laekumine oma mahult on väiksem vaid 2008 ja 2007 aasta oktoobri laekumisest. Teiseks see, et vaid 2009 aastal oli oktoobri tulumaksu laekumine madalam kui septembris. Tuletades tulumaksu laekumist aasta kaheks viimaseks kuuks ja võttes aluseks 2007 aasta laekumise tendi, millega tänane aasta on kõige sarnasem, võib esialgselt prognoosida, et 2011 aasta lõpuks võib tulumaksu laekumine kogumahult olla võrreldaav 2007 aasta kogulaekumisega, erinedes sellest kas üles või alla väga vähesel määral.

Tulumaksu laekumine linnadele oli oktoobris kõigil linnade gruppidel plussis vaid 2009 ja 2010 aastaga võrreldes. Tervikuna ollakse madalamal 2008 aasta tasemest **-12%** ja 2007 aasta tasemest **-4,9%**. Sealjuures kõige halvemas seisus on nn keskmise suurusega linnad, nende vastavad näitajad on 2008 aastaga võrreldes **-15,3%** ja 2007 aastaga võrreldes **-6,4%**.

Kui me nüüd vaatame aga tulumaksu laekumise aegrida viimasel viiel aastal, peame tõdema, et aasta algusest kuni juuni kuu lõpuni oli käesoleva aasta tulumaksu laekumine küllalt sarnane 2007 aasta laekumisele. Juulist alates aga on laekumine kõige sarnasem 2009 aasta laekumisele. Eelnevatel kuudel, kasutades analooge ja püüdes ennustada tulumaksu laekumist aasta lõpuni, nägime graafikult, et 2009 aasta oktoobri laekumine oli ainukese aastana graafikul kahanev. Siis arvasin et kuna meie kogulaekumine oli juuli, augusti ja septembri kuu jooksul olnud väga sarnane 2009 aasta laekumisega, võiksime ennustada, et aasta lõpp on sarnane 2009 aastale ja seega võiks tulumaksu laekumine tervikuna olla sarnane 2010 aasta laekumisele, mis on aga tunduvalt madalam kui 2007 aastal. Oktoober tõi aga rohkem selgust. Laekumine pööras tagasi 2007 aasta graafikusse ja võib eeldada et selline tendents jätkub aasta lõpuni. Prognoosides viimase kahe kuu laekumist 2007 aasta analooge kasutades, võiks loota et 2011 tulumaksu laekumine võib jõuda kogumahult järele 2007 aasta laekumisele, mis oleks aga eelmisest aastast suurem kusagil **5-6%** ringis ja jääks alla vaid 2008 ja 2009 aasta kogulaekumisele. Hea meel oleks sel juhul tõdeda, et minu konservatiivne prognoos aasta kohta, kasv vaid **2-3%**, ei pea paika ning ületab seda kahekordselt.

Maakonnakeskuste laekumine on võrreldav nn keskmiste linnade tasemega ja on madalam linnade keskmisest laekumisest.

Nagu ka eelnevatel kuudel on arvestus omavalitsustüüpide kaupa kasulikum valdadele. Tulumaksu laekumine neile on kõrgem mitte ainult võrreldes 2010 ja 2009 aastaga vaid ka 2007 aastaga ja jääb alla vaid 2008 aasta laekumisele. Kõige paemas seis on valdadest siiski suured vallad, nende näitajad on kõrgemad parema laekumise puhul ja väiksemad halva laekumise puhul.

Kui ELL liikmete hulgas on ka nn suuri valdu, ei ole see tervikuna kaasa aidanud ELL liikmetele tulumaksu laekumise näitajate parandamisse. Laekumine on võrreldav linnade kogulaekumisega ja on sarnane keskmiste linnade näitajaga.

EMOL liikmetele laekunud tulumaksu näitajad on üldjuhul isegi paremad valdade keskmistest näitajatest. Maha jäädakse vaid 2008 aasta laekumisest -7,5% võrra. Arvestades aga rasket seisu majanduses, võib see tähendada, et 2008

Läheme nüüd oktoobri andmete juurde ja vaatame arvulisi võrdlusi tervikuna, maakondade lõikes ja liitude liikmete osas.

Oktoobri võrdlus vastava aasta sama kuuga

	+ / - e.a.2007	+ / - e.a.2008	+ / - e.a.2009	+ / - e.a.2010	+ / - Aug.
Harjumaa	-0,8%	-8,7%	12,9%	10,5%	6,5%
Hiiumaa	3,2%	-12,1%	23,3%	12,2%	6,2%
Ida-Virumaa	-4,1%	-17,7%	11,1%	9,4%	6,5%
Jõgevamaa	-5,2%	-16,6%	10,6%	7,8%	7,7%
Järvamaa	-11,6%	-15,5%	7,8%	13,6%	9,6%
Läänemaa	-7,8%	-17,1%	8,2%	7,6%	4,8%
Lääne-Virumaa	-9,3%	-6,3%	12,5%	11,1%	10,9%
Põlvamaa	0,9%	-13,4%	14,0%	12,6%	10,3%
Pärnumaa	-11,8%	-14,7%	12,1%	7,3%	4,7%
Raplamaa	-5,6%	-15,1%	9,8%	9,6%	5,2%
Saaremaa	-2,3%	-12,0%	8,3%	6,7%	4,2%
Tartumaa	2,1%	-6,2%	17,4%	10,6%	7,0%
Valgamaa	-3,0%	-10,2%	13,9%	7,7%	10,7%
Viljandimaa	-5,1%	-14,5%	12,6%	8,5%	11,1%
Võrumaa	-4,3%	-10,0%	12,9%	8,8%	10,8%
Riigis kokku	-2,7%	-10,6%	12,8%	10,0%	7,0%

Oktoobri tulumaksu laekumine oli tervikuna suurem 2009 ja 2010 aastast, aga suurem ka käesoleva aasta septembri laekumisest.

Kui kõik maakonnad olid miinuses võrreldes 2008 aasta tulumaksu laekumisega siis Hiiumaa, Põlvamaa ja Tartumaa olid tulumaksu laekumiselt paremas seisus võrreldes 2007 aastaga. Üldist tendentsi viie aasta laekumiste puhul silmas pidades, võib see näidata ka osade maakondade paremat seisust aasta lõpuks, kui jäädaks laekumistelt alla vaid 2008 aastale.

Oktoobri võrdlus vastava aasta sama kuuga

	+ / - e.a.2007	+ / - e.a.2008	+ / - e.a.2009	+ / - e.a.2010	+ / - Aug.
Linnad, sh.	-4,9%	-12,0%	11,2%	9,3%	6,5%
Suured linnad	-4,4%	-10,8%	12,3%	9,7%	6,6%
Keskised linnad	-6,4%	-15,3%	8,1%	7,8%	6,0%
Väikelinnad	-1,3%	-13,6%	9,2%	11,5%	11,8%
Maakonnakeskused	-4,5%	-10,5%	11,9%	9,2%	6,6%
Vallad, sh.	1,4%	-8,2%	15,7%	11,3%	7,8%
Suured vallad	2,4%	-7,2%	16,8%	10,4%	8,1%
Keskised vallad	0,8%	-8,4%	14,9%	12,7%	7,9%
Väikesed vallad	0,9%	-9,4%	15,1%	10,7%	6,9%
ELL liikmed	-3,6%	-11,3%	11,6%	9,8%	6,5%
EMOL liikmed	1,5%	-7,5%	15,9%	10,9%	8,2%
ML	-7,8%	-14,3%	13,6%	9,2%	6,9%

laenuud, et 2000 aasta tasemele ei ole meil asja isegi ei 2012 ega 2013 aastal.

Linnadele laekunud tulumaks oli 10 kuu jooksul sama tendentsiga kui maakondade laekumine, kõrgem vaid eelmisest 2010 aastast. Üldiselt olid siin paremas seisus suured linnad ja halvimas väikelinnad, kelle näitajad olid

Ka maakonnakeskus-te tulumaksu laekumine 10 kuu jooksul olisarnane linnade trendile ja oli kõrgem vaid 2010 aastast, olles sarnasem ka suurte linnade laekumise näitajatele.

Valdade tulumaksu laekumine oli ka 10 arvestuses linnadest kõrgem neile laekus tulumaksu tervikuna rohkem nii 2007 kui 2010 aastast. Kahju et selles arvestuses ollaks veel vaid **-0,4%** madalamal 2009 aasta laekumisest. See olukord võib aga aasta lõpuks paraneda.

Liitude liikmete 10 kuu tulumaksu laekumine

Võrreldes 10 kuu laekumisi

	+ / - e.a.2007	+ / - e.a.2008	+ / - e.a.2009	+ / - e.a.2010
Harjumaa	0,3%	-15,3%	-4,5%	5,8%
Hiiumaa	0,6%	-14,9%	-2,3%	6,3%
Ida-Virumaa	-1,9%	-19,6%	-6,6%	6,0%
Jõgevamaa	-1,6%	-17,4%	-2,3%	6,1%
Järvamaa	-10,0%	-21,9%	-6,4%	5,5%
Läänemaa	-4,1%	-17,4%	-1,7%	5,6%
Lääne-Virumaa	-3,1%	-16,5%	-3,9%	5,3%
Põlvamaa	3,4%	-15,4%	-2,5%	6,9%
Pärnumaa	-6,5%	-19,3%	-5,8%	3,2%
Raplamaa	-2,1%	-18,2%	-6,1%	5,7%
Saaremaa	0,0%	-15,8%	-2,1%	2,7%
Tartumaa	-1,5%	-14,4%	-2,6%	6,1%
Valgamaa	-1,1%	-15,2%	-3,8%	5,2%
Viljandimaa	-4,9%	-19,0%	-4,1%	6,0%
Võrumaa	0,5%	-15,0%	-3,3%	4,7%
Riigis kokku	-1,2%	-16,3%	-4,4%	5,6%

Vaatame nüüd 10 kuu jooksul laekunud tulumaksu, mis mingil määral on sarnane oktoobri kokkuvõttele. Kui oktoobris oli maakondi, kelle laekumine oli kõrgem ka 2007 aastast vaid kolm, siis selles võrdluses on neid viis. Halb on aga see et 10 kuu laekumistega tervikuna oleme maas kõigist aastatest, välja arvatud eelmine 2010 aasta. Oktoobri laekumistelt aga oldi paremad ka 2009 aasta laekumistest.

Võrreldes 10 kuu laekumisi

	+ / - e.a.2007	+ / - e.a.2008	+ / - e.a.2009	+ / - e.a.2010
Linnad, sh.	-4,4%	-18,0%	-6,4%	4,8%
Suured linnad	-4,4%	-17,7%	-6,3%	5,0%
Keskised linnad	-4,0%	-18,9%	-6,7%	3,9%
Väikelinnad	-12,6%	-24,1%	-7,4%	5,3%
Maakonnakeskused	-4,4%	-17,5%	-6,1%	4,6%
Vallad, sh.	5,3%	-12,9%	-0,4%	7,2%
Suured vallad	6,5%	-12,1%	-0,5%	6,6%
Keskised vallad	4,7%	-13,5%	-0,4%	7,7%
Väikesed vallad	4,1%	-13,4%	-0,3%	7,3%
Ell liikmed	-3,2%	-17,4%	-5,8%	5,2%
EMOL liikmed	5,8%	-12,7%	-0,1%	7,3%
ML	-3,8%	-17,6%	-4,0%	4,2%

oli sarnane linnade ja valdade tulumaksu laekumisele. ELL liikmetele laekus tulumaksu rohkem vaid 2010 aastast ja EMOL liikmetele rohkem nii 2007 kui 2010 aastast, jäädes alla vaid 2009 aasta laekumisele - 0,1%. Halvimas seisu tulumaksu laekumisest on aga ikka liitudesse mittekuuluvad omavalitsused, seda nii väikseima rohkem laekumisega võrreldes 2010 aasta 10 kuuga kui suurima mahajäämusega teiste aastate lõikes.

Lisame siia ka andmed 10 kõrgema ja 10 madalama laekumisega omavalitsuse kohta, aga samuti informatsiooni kui paljudele omavalitsustele laekus võrreldavast aastast vähem või rohkem tulumaksu.

Oktoobri võrdlused aastaga

Tabelist on nii suurema kui väikseima laekumisega 10 omavalitsuse hulgast välja jäetud saarelised omavalitsused, kuna nende tulumaksulaekumine erineb tunduvalt keskmisest.

	2007		2008
VINNI VALD	-44,9%	ILLUKA VALD	-67,8%
LOKSA LINN	-35,9%	LIHULA VALD	-53,1%
JÄRVAKANDI VALD	-33,8%	TOOTSI VALD	-52,4%
RÄGAVERE VALD	-33,7%	LOKSA LINN	-51,0%
VASALEMMA VALD	-26,2%	EMMASTE VALD	-49,3%
AEGVIIDU VALD	-25,6%	LAVASSAARE VALD	-45,7%
LAVASSAARE VALD	-25,2%	PÕLVA VALD	-31,2%
JÄRVA-JAANI VALD	-20,5%	PUURMANI VALD	-28,9%
MÕNISTE VALD	-20,1%	VASALEMMA VALD	-28,2%
MAIDLA VALD	-20,1%	VÕNNU VALD	-26,5%
ÜLENURME VALD	20,0%	MOOSTE VALD	10,2%
TARTU VALD	21,7%	TARTU VALD	10,5%
MEREMÄE VALD	23,1%	ÜLENURME VALD	10,5%
LUUNJA VALD	23,3%	TAHEVA VALD	10,7%
VARSTU VALD	24,3%	KÕRGESSAARE VALD	11,2%
HARKU VALD	24,5%	ALATSKIVI VALD	14,0%
KIILI VALD	25,5%	LAEVA VALD	14,8%
KÕRGESSAARE VALD	26,9%	MEREMÄE VALD	23,5%
RAE VALD	37,4%	TORGU VALD	24,3%
TORGU VALD	54,5%	NOAROOTSI VALD	31,8%

KOV arv kellele laekus TM rohkem 98 41
 KOV arv kellele laekus TM vähem 128 185

2007 aasta oktoobrit 2011 aasta oktoobriga võrreldes laekus rohkem tulumaksu 98 omavalitsusele, 2008 aasta oktoobriga võrreldes aga vaid 41 omavalitsusele. Üldist tendentsi valdade ja linnade laekumise osas järgides näeme et 2011 aastal vaid 8 linnale 33'st laekus tulumaksu rohkem kui 2007 aastal. võrreldes aga 2008 aastaga laekus vaid ühele linnade tulumaksu 2011 aastal rohkem.

Oktoobri võrdlused aastaga

Tabelist on nii suurema kui väikseima laekumisega 10 omavalitsuse hulgest välja jäetud saarelised omavalitsused, kuna nende tulumaksulaekumine erineb tunduvalt keskmisest

	2009		2010
MEREMÄE VALD	-31,9%	MEREMÄE VALD	-38,4%
LOKSA LINN	-22,0%	PALUPERA VALD	-26,5%
NARVA-JÕESUU LINN	-18,8%	ALAJÕE VALD	-21,0%
KEILA LINN	-15,1%	ORAVA VALD	-19,2%
RANNU VALD	-10,1%	LAVASSAARE VALD	-16,6%
NÕVA VALD	-10,0%	NARVA-JÕESUU LINN	-6,8%
JÄRVAKANDI VALD	-8,4%	JÄRVAKANDI VALD	-5,3%
VIGALA VALD	-8,4%	VÕHMA LINN	-5,3%
ORAVA VALD	-8,2%	ÕRU VALD	-4,4%
RISTI VALD	-6,6%	TÖLLISTE VALD	-3,3%
OTEPÄÄ VALD	34,3%	TAHEVA VALD	24,2%
ALAJÕE VALD	35,0%	PÜHALEPA VALD	24,9%
RAE VALD	35,3%	MISSO VALD	26,5%
TUDULINNA VALD	36,4%	ALBU VALD	27,3%
TORGU VALD	39,1%	KOIGI VALD	27,6%
ARE VALD	42,8%	KÄRU VALD	28,2%
MÕISAKÜLA LINN	45,8%	KAREDA VALD	28,8%
KAREDA VALD	49,5%	TUDULINNA VALD	38,7%
MIKITAMÄE VALD	49,6%	TORGU VALD	57,7%
KÕRGESSAARE VALD	58,4%	MÕISAKÜLA LINN	67,6%
KOV arv kellele laekus TM rohkem	204	KOV arv kellele laekus TM rohkem	211
KOV arv kellele laekus TM vähem	22	KOV arv kellele laekus TM vähem	15

2009 ja 2010 aastaga võrreldes oli oktoobris laekumine suhteliselt hea, sest omavalitsuste hulk kellele 2011 aastal laekus tulumaksu vähem nendest aastatest on väike. 2009 aastast vaid 22 ja 2010 aastast vaid 15 omavalitsust. 2009 aastal oli linnu nende hulgas vaid kuus ja 2010 aasta võrdluses vaid 1.

Oktoobri võrdlused aastaga

Tabelist on nii suurema kui väikseima laekumisega 10 omavalitsuse hulgast välja

September 2011		10 kuud 2007 aastal	
KIHELKONNA VALD	-18,5%	ASERI VALD	-27,2%
LAVASSAARE VALD	-16,0%	LOKSA LINN	-24,9%
MEREMÄE VALD	-12,9%	VASALEMMA VALD	-23,3%
HÄÄDEMEESTE VALD	-12,8%	PÜSSI LINN	-17,1%
PÕDRALA VALD	-11,8%	PEIPSIÄÄRE VALD	-15,9%
LOHUSUU VALD	-8,3%	PAIDE LINN	-15,1%
TOOTSI VALD	-8,0%	MÕISAKÜLA LINN	-14,8%
ALAJÕE VALD	-6,5%	KALLASTE LINN	-14,5%
LAIMJALA VALD	-5,6%	ORU VALD	-14,0%
MIKITAMÄE VALD	-4,6%	LAVASSAARE VALD	-13,1%
MARTNA VALD	18,9%	VERIORA VALD	18,1%
SANGASTE VALD	19,4%	MÄETAGUSE VALD	19,4%
VASTSELIINA VALD	21,6%	ÜLENURME VALD	26,6%
VARSTU VALD	22,1%	KIILI VALD	26,8%
PÄRSTI VALD	22,2%	MEREMÄE VALD	27,4%
KAREDA VALD	23,2%	HARKU VALD	28,5%
ANTSLA VALD	24,1%	TARTU VALD	29,0%
MOOSTE VALD	25,3%	ALAJÕE VALD	30,4%
TORGU VALD	34,8%	LUUNJA VALD	37,3%
MÕISAKÜLA LINN	46,5%	RAE VALD	43,1%

KOV arv kellele laekus TM rohkem

207

117

KOV arv kellele laekus TM vähem

19

109

Võrreldes septembri kuuga laekus vaid kahele linnale tulumaksu oktoobris vähem, valdu oli aga 17. 10 halvema hulgas linnu polnud. Veidi paneb imestama, et 10 parema laekumisega omavalitsuse hulgas on vaid üks linn, aja seegi kõige väksem nendest, Mõisaküla linn. Samas aga kümne kuu võrdluses 2007 aastaga on 10 halvema laekumisega omavalitsuse hulgas pooled linnad, sealhulgas just väiksemad. 10 Parema laekumisega omavalitsuse hulgas aga linnu pole.

Oktoobri võrdlused aastaga

Tabelist on nii suurema kui väikseima laekumisega 10 omavalitsuse hulgast välja

10 kuud 2010 aastal

LOKSA LINN	-16,9%
ALAJÕE VALD	-7,2%
PALUPERA VALD	-2,5%
KURESSAARE LINN	-2,4%
ASERI VALD	-1,5%
RUHNU VALD	-4,5%
KIHNU VALD	-0,3%
VASTSE-KUUSTE VALD	14,0%
KOIGI VALD	14,1%
MUSTJALA VALD	14,2%
TAHEVA VALD	14,3%
KIHELKONNA VALD	14,6%
MAIDLA VALD	14,6%
HAASLAVA VALD	15,9%
RÕNGU VALD	16,3%
NOAROOTSI VALD	18,2%
LUUNJA VALD	19,0%

KOV arv kellele laekus TM rohkem 219

KOV arv kellele laekus TM vähem 7

Võrreldes tulumaksu laekumist aga eelmise aasta 10 kuuga, siis omavalitsusi kellele laekus tulumaksu vähem, oli vaid 7, nendest kaks saarelist ja kas linna. 10 omavalitsuse hulgas kellele laekus kõige rohkem tulumaksu arvestades võrreldava aastaga linnu ei olnud.

Lõpetuseks peab veelkord tõdema, et kuigi tulumaksu laekumine on positiivsem meie ennustatust aasta alul, ei näe me tulude taastumist 2008 aasta tasemel veel mitmel aastal kui tulumaksu kohalikku eelarvesse laekumise osakaalu ei taastata. Väike lootus siiski on, et aasta lõpuks tervikuna võib tulumaksu laekumine jõuda 2007 aasta tasemele, mis on ka positiivne sõnum. Samas aga neid omavalitsusi, kelle laekumine jääb väiksemaks 2007 aastast, on küllalt palju.